

International Science Group

ISG-KONF.COM

IV

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**

**"CONTEMPORARY CHALLENGES OF SOCIETY AND WAYS
TO OVERCOME THEM"**

Tallinn, Estonia

January 23 - February 02, 2024

ISBN 979-8-89292-745-1

DOI 10.46299/ISG.2024.1.4

CONTEMPORARY CHALLENGES OF SOCIETY AND WAYS TO OVERCOME THEM

Proceedings of the IV International Scientific and Practical Conference

Tallinn, Estonia
January 30 - February 02, 2024

UDC 01.1

The 4th International scientific and practical conference “Contemporary challenges of society and ways to overcome them” (January 30 - February 02, 2024) Tallinn, Estonia. International Science Group. 2024. 297 p.

ISBN – 979-8-89292-745-1

DOI – 10.46299/ISG.2024.1.4

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

53.	Жук О.В., Шевченко Д.Г., Шишацький А.В., Шапошнікова О.П., Кашкевич С.О. СУКУПНІСТЬ МЕТОДИК ПІДВИЩЕННЯ ОПЕРАТИВНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ З ВИКОРИСТАННЯМ КОМБІНОВАНИХ МЕТАЕВРИСТИЧНИХ АЛГОРИТМІВ	239
54.	Коломійцев О.В., Сайко В.Г., Комаров В.О., Кулешов О.В., Гетьман А.В. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОТИДІЇ ЗАСОБАМИ ПРОИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ БЕЗПЛОТНИМ ЛІТАЛЬНИМ АПАРАТАМ	249
55.	Корчак М.М. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ УСТАНОВКИ ПОДРІБНЮВАЧА ЗАЛИШКІВ ГРУБОСТЕБЛОВИХ КУЛЬТУР	259
56.	Лужанська Г.В., Губар Л.Б., Чумаченко А.М., Новіков К.Ю., Савілов А.О. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПЕНОПЛАСТУ	266
57.	Опушко Н.Р., Ланова Л.М. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СУСПІЛЬСТВА ЯК ДОПОМОГА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	270
58.	Оченашко М. ВИКОРИСТАННЯ РОЗПОДІЛІВ ДАНИХ ДЛЯ ДЕСКРИПТОРІВ ЗОБРАЖЕНЬ У ЗАДАЧІ КЛАСИФІКАЦІЇ	272
59.	Потапенко М.В., Дарморіс П.М., Шаршонь В.Л. ОЦІНКА ТЕПЛООВОГО СТАНУ І РЕСУРСУ ІЗОЛЯЦІЇ СТАТОРНИХ ОБМОТОК АСИНХРОННИХ ДВИГУНІВ	277
60.	Шишацький А.В., Кашкевич С.О., Тупота Є.В. МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ ВІДКРИТИХ СИСТЕМ ДЛЯ БЕЗПЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ	280
TOURISM		
61.	Каганець-Гаврилко Л. ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА БАЛЬНЕОЛОГІЧНИХ РЕСУРСІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ	289

ВИКОРИСТАННЯ РОЗПОДІЛІВ ДАНИХ ДЛЯ ДЕСКРИПТОРІВ ЗОБРАЖЕНЬ У ЗАДАЧІ КЛАСИФІКАЦІЇ

Оченашко Максим,
аспірант кафедри інформатики
Харківський національний університет радіоелектроніки

Класифікація зображень є визначною задачею комп'ютерного зору [1–3]. Розроблення методів з використанням вагових коефіцієнтів для дескрипторів зображень у задачі класифікації покращує точність та швидкодію оброблення [4–7]. Для ефективного вирішення задачі потрібно визначити критерії оцінювання класифікатора: час оброблення, точність, потреба у обчислювальних потужностях тощо [1, 7–13].

Опис зображення у структурних методах характеризується множиною дескрипторів ключових точок [2, 14]. Сучасні детектори ORB або BRISK використовують для формування множини дескрипторів.

Множину дескрипторів опису зображень Z визначимо як $z \in Z$, $z \in B^n$, $z = (z_1, z_2, \dots, z_n)$ розмірності n із простору B^n усіх бінарних векторів, де $z_i \in \{0, 1\}$, $i = 1, \dots, n$. Визначимо число векторів у множині Z як

$$Z = \{z(r)\}_{r=1}^s, z(r) = (z_1(r), z_2(r), \dots, z_n(r)), s = \text{card } Z. \quad (1)$$

Рисунок 1 містить приклад дескриптора як бінарного вектора у 16 бітів.

0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1

Рисунок 1. Приклад дескриптора при $n = 16$

Послідовність бітів кожного із дескрипторів $z(r) \in Z$ можна трактувати як відліки n -вимірного сигналу.

Визначимо вектор $P = (p_1, \dots, p_n)$, де p_i – це ймовірність появи одиниці у біті з індексом i . Вектор $P = P(Z)$ є поданням множини даних ознак зображення Z . Подання $P(Z)$ не залежить від порядку слідкування дескрипторів у множині Z . Подання $P(Z)$ є інваріантним до перемішування дескрипторів у складі опису. Визначений вектор P – це узагальнений багатовимірний ймовірнісний образ об'єкта [3, 15–18].

Можна розрахувати ймовірність (частоту) появи одиниці в кожному з 256 бітів. Визначимо вектор $P = \{p_i\}_{i=1}^{256}$, який є узагальненим відображенням опису зображення, як частоту появи одиниці у кожному з 256 бітів.

На рисунку 2 наведено експериментальний приклад значень вектору P для одного із тестових зображень [19–24].

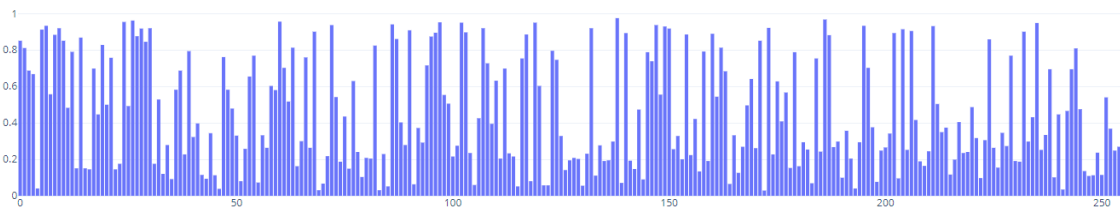

Рисунок 2 – Приклад вектору P

На прикладі рисунку 1 можна розглядати 8 пар бітів, розміщених поряд. Для кожної пари бітів опису із s векторів визначимо ймовірність появи чотирьох можливих комбінації w_1, w_2, w_3, w_4 , а саме 00, 01, 10, 11. Для множини Z отримаємо подання на різних рівнях ієрархії, що визначене числом бітів b у блоці даних.

Запровадимо вектор $t = (t_1, \dots, t_j, \dots, t_n), t_r = \sum_{i=1}^s z_i(r)$, який описує значення сум стовпців 1-бітових фрагментів. Вектор t – це інтегральна ознака найнижчого рівня опису Z , яка зберігає інваріантність до геометричних перетворень. На базі вектора t можна визначити ознаки u вищого рівня ієрархії через додавання значень t як

$$u_k = \sum_{j=k}^{k+b-1} t_j, \quad (2)$$

де $b = n/m$ – розмір блоку у бітах;

$k = 1, b + 1, 2b + 1, \dots, n - b + 1$ – номер біту з якого починається поточний фрагмент.

Значення вектора $u = (u_1, \dots, u_k, \dots, u_m)$ можна використати як статистичні ознаки для класифікації.

Обчислимо релевантність образів як манхеттенську відстань ρ

$$\rho[u(A), u(C)] = \sum_{j=i}^m |u_j(A) - u_j(C)|. \quad (3)$$

Класифікацію будемо здійснювати шляхом порівняння міри (3) на множині еталонів. Аналізований об'єкті буде віднесено до еталону з найменшою відстанню.

Експериментальні результати, отримані з використанням засобів OpenCV [3, 25] щодо значення відстані для описів зображень в залежності від кількості дескрипторів та числа бітів наведені у таблиці 1.

Порівнюючи значення в таблиці 1 з величинами, отриманими для зображень із істотно відмінним змістом, виявилось, що значення в стовпці для 1 біта приблизно вище на 50%, а в стовпці для 8 бітів – на 20%. Цей факт підтверджує значущі можливості розрізнення об'єктів за допомогою моделі розподілів, навіть при обмеженій кількості бітів у фрагменті, що є важливим з точки зору ефективності обробки [18–22].

Таблиця 1. Значення нормованої відстані (3)

Число дескрипторів	Число бітів розподілу			
	1	2	4	8
700	0,059	0,084	0,143	0,319
500	0,061	0,086	0,149	0,326
100	0,071	0,110	0,204	0,450
50	0,106	0,165	0,290	0,570
30	0,108	0,175	0,320	0,600
16	0,127	0,210	0,402	0,699

Аналіз результатів часу оброблення [3, 18] показав, що заснований на ознаках розподілів метод має значущі обчислювальні переваги у порівнянні з традиційними методами голосування для дескрипторів. Оцінки часу для визначення релевантності у цьому методі є приблизно в 1300 разів меншими для 1-бітового представлення та в 400 разів меншими для 4-бітового. При цьому час обчислень для 8-бітового варіанту практично співпадає із витратами для традиційного методу [23, 24]. Основні затрати часу витрачаються саме на формування розподілів, а не на обчислення релевантності.

Впровадження ймовірнісних параметрів для структурних описів зображень дозволяє розглядати якість побудованого простору ознак з різних точок зору з метою результативної класифікації об'єктів у системах комп'ютерного зору. Моделі блочно-бітового подання та статистичного аналізу даних покращують результативність розпізнавання з високою швидкістю, що підтверджується зростанням рівня розрізнення при збільшенні розміру фрагменту у структурі опису.

Список літератури:

1. Tymchyshyn R., Volkov O., et al. Modern Approaches to Computer Vision, Control systems and computers, 2018, 6, 46-73.
2. Daradkeh Y.I., Gorokhovatskyi V., Tvoroshenko I., Gadetska S., and Al-Dhaifallah M. (2023) Statistical data analysis models for determining the relevance of structural image descriptions, IEEE Access, 11, 126938-126949.
3. Оченашко М. О. Використання вагових коефіцієнтів для дескрипторів зображення у задачі класифікації. Proceedings of the XIV International Scientific and Practical Conference. Oslo, Norway. 2023. pp. 544-548.
4. Gorokhovatskyi V., Tvoroshenko I., and Yakovleva O. (2024) Transforming image descriptions as a set of descriptors to construct classification features, Indonesian Journal of Electrical Engineering and Computer Science, 33 (1), 113-125.
5. Gorokhovatskyi, V., Gadetska, S., & Stiahlyk, N. (2023). Accelerating Image Classification based on a Model for Estimating Descriptor-to-Class Distance. International Journal of Computing, 22(4), 485-492.
6. Gorokhovatskyi V., Tvoroshenko I. (2023) Identification of visual objects by the search request. Int. scientific symp. «Intelligent Solutions-S». Computational

intelligence. Decision making theory: proceedings of the international symposium, September 28, 2023, Kyiv-Uzhorod, Ukraine, 25-27.

7. Gorokhovatskyi, O., Peredrii, O., Gorokhovatskyi, V., Vlasenko, N. (2023) Explanation of CNN Image Classifiers with Hiding Parts. In: J. Benois-Pineau, R. Bourqui, D. Petkovic, G. Quenot (eds), Explainable Deep Learning Artificial Intelligence, pp. 125-146, Academic Press, 346 p.

8. Gorokhovatskyi O., Gorokhovatskyi V., Peredrii O. (2018) Analysis of Application of Cluster Descriptions in Space of Characteristic Image Features. *Data*, 3(4), 52.

9. Гороховатський В.О., Гадецька С.В., Стяглик Н.І. (2019) Вивчення статистичних властивостей моделі блочного подання для множини дескрипторів ключових точок зображень. *Радіоелектроніка, інформатика, управління*, No. 2, с. 100–107.

10. Gorokhovatskyi, V., Vlasenko, N. (2021). Редукція опису зображення у складі множини дескрипторів на основі метричного критерію інформативності. *Advanced Information Systems*, 5(4), pp. 10-16.

11. Gadetska, S.V., Gorokhovatsky, V.O. Statistical Measures for Computation of the Image Relevance of Visual Objects in the Structural Image Classification Methods. *Telecommunications and Radio Engineering*. – 2018, Vol. 77 (12), pp. 1041–1053.

12. Gorokhovatskiy, V.A. Compression of Descriptions in the Structural Image Recognition. *Telecommunications and Radio Engineering*. – 2011, Vol. 70, No 15. – P. 1363–1371.

13. Gorokhovatsky V.A. Putyatin Y. P. (2009) Image Likelihood Measures of the Basis of the Set of Conformities. *Telecommunications and Radio Engineering*, 68 (9), p. 763–778.

14. Gorokhovatsky, V.O. and Gadetska, S.V. (2019) Determination of Relevance of Visual Object Images by Application of Statistical Analysis of Regarding Fragment Representation of their Descriptions, *Telecommunications and Radio Engineering*, 78 (3), pp. 211–220.

15. Гороховатський В.А., Путятин Е.П Структурное распознавание изображений на основе моделей голосования признаков характерных точек. *Регистрация, зберігання і обробка даних*. – 2008. – Т.10. – №4. – С.75.

16. Gorokhovatskyi V.A. (2018) Image Classification Methods in the Space of Descriptions in the Form of a Set of the Key Point Descriptors. *Telecommunications and Radio Engineering*, 77 (9), pp. 787-797.

17. Gorokhovatsky V.A. Efficient Estimation of Visual Object Relevance during Recognition through their Vector Descriptions. *Telecommunications and Radio Engineering*. – 2016, Vol. 75, No 14. – P. 1271–1283.

18. Gadetska S., Gorokhovatskyi V., Stiahlyk N., Vlasenko N. (2022) Aggregate Parametric Representation of Image Structural Description in Statistical Classification Methods. In *CEUR Workshop Proceedings: Computer Modeling and Intelligent Systems (CMIS-2022)*, 3137, pp. 68-77.

19. Гороховатський В., Творошенко І., Сидоренко Д. (2021) Класифікація зображень із використанням кластерного подання, *Міжн. наук. симпозиум*

«Інтелектуальні рішення-С». Обчислювальний інтелект. Теорія прийняття рішень (Вересень 29, 2021). Київ – Ужгород, С. 44-45.

20. Pomazan, V., Tvoroshenko, I., and Gorokhovatskyi, V. (2023). Development of an application for recognizing emotions using convolutional neural networks, *International Journal of Academic Information Systems Research*, 7(7), pp. 25-36.

21. Gadetska, S.V., Gorokhovatskyi, V. O., Stiahlyk, N. I., Vlasenko, N.V. Statistical data analysis tools in image classification methods based on the description as a set of binary descriptors of key points. *Radio Electronics, Computer Science, Control*, 2021, №4, pp. 58-68.

22. Gorokhovatskyi V., Gadetska S., Stiahlyk N. (2020) Image structural classification technologies based on statistical analysis of descriptions in the form of bit descriptor set. In *CEUR Workshop Proceedings: Computer Modeling and Intelligent Systems (CMIS-2020)*, 2608, pp. 1027-1039.

23. Гороховатский В.А. Структурный анализ и интеллектуальная обработка данных в компьютерном зрении: монография, Харьков, Компания СМІТ, 2014. 316 с.

24. Kuchuk, H., Podorozhniak, A., Liubchenko, N., and Onishchenko, D. (2021) System of license plate recognition considering large camera shooting angles, *Radioelectronic and Computer Systems*, 4(100), 82–91.

25. OpenCV. URL: <https://docs.opencv.org/> (дата звернення 01.12.2023).